

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«МЕНЕДЖМЕНТ»

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 073 Менеджмент
галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»
Кваліфікація: Бакалавр з менеджменту
(2023 рік набору)

ЗАТВЕРДЖЕНО

ВЧЕНОЮ РАДОЮ СУМСЬКОГО НАУ

«27» 2023р., протокол № 13

Голова вченої ради /Володимир ЛАДИКА/

Освітня програма вводиться в дію з 1.09.2023р.

(наказ № 137 від «28» 03 2023р.)

Ректор /Володимир ЛАДИКА/

Суми – 2023 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми
073 «Менеджмент» ОС «Бакалавр»

Проектна група:

Керівник проектної групи, гарант ОПП,
д.е.н., професор кафедри менеджменту
імені професора Л.І. Михайлової

Наталія СТОЯНЕЦЬ

Члени проектної групи:

к.е.н., доцент кафедри менеджменту
імені професора Л.І. Михайлової

Вікторія ТКАЧЕНКО

к.е.н., доцент кафедри менеджменту
імені професора Л.І. Михайлової

Людмила МОГИЛЬНА

к.е.н., доцент кафедри менеджменту
імені професора Л.І. Михайлової

Людмила ХРОМУШИНА

Розглянуто та схвалено на розширеному засіданні кафедри менеджменту імені професора Л.І. Михайлової за участі студентського активу та стейкхолдерів протокол № 10 від 15 березня 2023 р.

Начальник навчального відділу

Наталія КОЛОДНЕНКО

Т.в.о. завідувача відділу якості освіти,
Ліцензування та акредитації, к.е.н., доцент

Олена РИБІНА

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи, д.б.н., професор

Ігор КОВАЛЕНКО

Схвалено на засіданні вченої ради факультету економіки та менеджменту
від 21 березня 2023 р. протокол № 8

Голова вченої ради факультету
економіки і менеджменту,
д.е.н., професор

Маргарита ЛИШЕНКО

Перелік нормативних документів:

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII // База даних «Законодавство України» / ВР України. – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Закон України «Про освіту» // База даних «Законодавство України» / ВР України. – <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
3. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 (Редакція від 30.11.2017 р.) // База даних «Законодавство України» / ВР України. – <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>.
4. Національна рамка кваліфікацій // База даних «Законодавство України» / ВР України. – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
5. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (редакція від 30.11.2017 р.) // База даних «Законодавство України» / ВР України. – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
6. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2016р. № 600 (зі змінами) [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/metodichni-rekomendaciyi-vo>
7. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент» для (бакалаврського) першого рівня освіти» №1165 від 29 жовтня 2018 року. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-svita/zatverdzeni%20standarty/12/21/073-menedzhment-bakalavr.pdf>
8. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційноаналітичний огляд [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf];
9. EQF-LLL – European Qualifications Framework for Life long Learning [Режим доступу: https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-efq/files/brochexp_en.pdf];
10. QF-EHEA – Qualification Framework of the European Higher Education Area [Режимдоступу: <http://www.ehea.info/article-details.aspx?ArticleId=67>];
11. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів [Режим доступу: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>].

Джерела внутрішнього користування

1. Положення про організацію освітнього процесу в Сумському національному аграрному університеті, затверджене Рішенням вченої ради Сумського національного аграрного університету від 26.04.2021 р. URL: <https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/polonna.pdf>
2. Стратегія розвитку Сумського національного аграрного університету на 2020-2025 роки <https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D0%B8%D1%8F.pdf>
3. Кодекс академічної доброчесності Сумського національного аграрного університету, схвалений Вченою радою університету від 26.12.2017р. URL: http://docs.snau.edu.ua/documents/education/quality/kodeks_akadem_dobrochesnosti.pdf
4. Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Сумському НАУ, схвалене Вченою радою СНАУ 26.12.2017р. URL: http://docs.snau.edu.ua/documents/education/quality/polojennya_plagiat.pdf
5. Положення про порядок перевірки академічних та наукових текстів на унікальність в Сумському національному аграрному університеті, схвалене Вченою радою СНАУ 15.10.2019р. URL: https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/ПОЛОЖЕННЯ_УНІКАЛЬНІСТЬ_СНАУ.pdf

ПРЕАМБУЛА

Освітньо-професійна програма є нормативним документом, в якому міститься система освітніх компонентів на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти в межах спеціальності **073 «Менеджмент»** галузі знань **07 «Управління та адміністрування»**, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання, якими повинен оволодіти здобувач ступеня бакалавр. Призначення освітньо-професійної програми здобувача вищої освіти ступеня бакалавр – підготовка особи до здобуття теоретичних та практичних знань, умінь і навичок, достатніх для успішного виконання професійних обов'язків за спеціальністю **073 «Менеджмент»**, загальних засад методології професійної діяльності, інших компетентностей, достатніх для ефективного виконання завдань виконавського характеру відповідного рівня професійної діяльності.

Освітньо-професійна програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», Стандарту вищої освіти ОС «бакалавр» спеціальності **073 «Менеджмент»** та Національної рамки кваліфікацій, розроблена відповідно до Стратегії СНАУ на 21-24 рр.

Користувачі освітньо-професійної програми:

- здобувачі вищої освіти, які навчаються в Сумському національному аграрному університеті на першому (бакалаврському) рівні за спеціальністю **073 «Менеджмент»**;
- науково-педагогічні працівники Сумського національного аграрного університету, які здійснюють підготовку бакалаврів за спеціальністю **073 «Менеджмент»**;
- приймальна комісія Сумського національного аграрного університету;
- екзаменаційна комісія спеціальності **073 «Менеджмент»** галузі знань **07 «Управління та адміністрування»**.

Розробники освітньо-професійної програми «Менеджмент»:

д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту імені професора Л.І. Михайлової	Н.В.Стоянець
к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту імені професора Л.І. Михайлової	В.В. Ткаченко
к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту імені професора Л.І. Михайлової	Л.А. Хромушина
к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту імені професора Л.І. Михайлової	Л.М.Могильна

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

- 1. Юрій Ткаченко**, директор ФГ «Зернова Долина».
- 2. Олександр Гоман**, засновник, директор ТОВ «Аліментаріус СМ».
- 3. Віктор Васіканцев**, ТОВ «ДЖЕРЕЛО ЗДОРОВ'Я»

II. Профіль освітньо-професійної програми «Менеджмент»

1. Загальна інформація	
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Назва галузі знань	07 Управління і адміністрування
Назва спеціальності	073 Менеджмент
Обмеження щодо форм навчання	Без обмежень
Освітня кваліфікація	Бакалавр з менеджменту
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти. Бакалавр Спеціальність: Менеджмент Освітня програма: Менеджмент
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання <i>3 роки 10 місяців</i> на основі повної середньої освіти; 120 кредитів ЄКТС, термін навчання 2 роки 10 місяців на основі ступеня «молодший бакалавр» (ОКР «молодший спеціаліст») із визнанням та перезарахуванням кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) 180 кредитів ЄКТС термін навчання 3 роки 10 місяців на основі ступеня «фаховий молодший бакалавр» із визнанням та перезарахуванням кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми
Наявність акредитації	Акредитаційна комісія України. Сертифікат про акредитацію спеціальності
Цикл/рівень	НРК України - 6 рівень, FQ-EHEA - перший цикл, EQF-LLL - 6 рівень
Передумови	Особа має право здобувати ступінь бакалавра за умови наявності у неї повної загальної середньої освіти або ОС «Молодший бакалавр», ОС «Молодший спеціаліст», ОС «Фаховий молодший бакалавр» без обмеження віку.
Мови викладання	Українська, англійська
Термін дії освітньої програми	До 01.07.2024 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	www.snau.edu.ua
2. Мета освітньої програми	
Програма розроблена відповідно до місії та стратегії університету та спрямована на підготовку бакалаврів з менеджменту здатних здійснювати професійну діяльність на основі засвоєння концептуальних наукових та практичних знань, управлінських понять та принципів формування та ефективного функціонування системи менеджменту у сфері управління організаціями та їх підрозділами, з метою прийняття ефективних управлінських рішень на засадах сталого розвитку для розбудови аграрного сектору	
3 – Характеристика освітньої програми	
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіта та професійна підготовка в області менеджменту, зокрема, орієнтація на формування умінь обґрунтовувати розв'язання проблем у галузі управління

	різних видів діяльності організацій та їх підрозділами з метою прийняття ефективних управлінських рішень на засадах сталого розвитку для розбудови аграрного сектору Ключові слова: менеджмент, управління, організація, система управління, інструментарій управління, аграрний менеджмент
Особливості програми	Програма орієнтована на оволодіння концептуальними науковими та практичними знаннями з менеджменту, з акцентом на організаційну управлінську діяльність організаціях різних форм власності АПК (аграрний менеджмент), професійну спеціальну підготовку менеджерів для аграрного сектору економіки, враховуючи вимоги ринку праці, ініціативних та здатних швидко пристосовуватись до сучасного бізнес-середовища.
Опис предметної області	Об'єкт вивчення: управління організаціями та їх підрозділами. Цілі навчання: підготовка фахівців здатних вирішувати практичні проблеми та складні спеціалізовані задачі, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, у сфері управління організаціями та їх підрозділами. Теоретичний зміст предметної області: парадигми, закони, закономірності, принципи, історичні передумови розвитку менеджменту; концепції системного, ситуаційного, процесного, адаптивного, антисипативного, антикризового, інноваційного, проектного менеджменту тощо; функції, методи, технології та управлінські рішення у менеджменті. Методи, методики та технології: загальнонаукові та специфічні методи дослідження (розрахунково-аналітичні, економіко-статистичні, економіко-математичні, експертного оцінювання, фактологічні, соціологічні, документальні, балансові тощо); методи реалізації функцій менеджменту (методи маркетингових досліджень; методи економічної діагностики; методи прогнозування і планування; методи проектування організаційних структур управління; методи мотивування; методи контролювання; методи оцінювання соціальної, організаційної та економічної ефективності в менеджменті тощо). методи менеджменту (адміністративні, економічні, соціально-психологічні, технологічні); технології обґрунтування управлінських рішень (економічний аналіз, імітаційне моделювання, дерево рішень тощо). Інструментарій та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються в менеджменті.
Академічні права випускників	Мають право продовжити навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
4. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти	
Обсяг освітньої програми бакалавра	Обсяг освітньої програми бакалавра <ul style="list-style-type: none"> • на базі повної загальної середньої освіти – 240 кредитів ЄКТС; • на базі ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати кредити ЄКТС, отримані в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) обсягом не

	<p>більше ніж 120 кредитів ЄКТС; - на основі ступеня «фаховий молодший бакалавр» або освітньо здійснюється за результатами зовнішнього незалежного оцінювання в порядку визначеним законодавством. Мінімум 50% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю визначених стандартом вищої освіти.</p>	
5. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання		
Придатність до працевлаштування	Назва і шифр професійної групи	Професійна назва роботи (посада)
	<i>343 Технічні фахівці в галузі управління</i>	
	3431 Секретарі адміністративних органів	Керуючий справами (секретар) виконавчого комітету Секретар адміністративний Секретар комітету (організації, підприємства, установи)
	3435.2 Організатори діловодства	Організатор діловодства (державні установи)
	3435.3 Організатори діловодства (види економічної діяльності)	Організатор діловодства (види економічної діяльності)
	3436.1 Помічники керівників підприємств, установ та організацій	Помічник керівника підприємства (установи, організації); Референт
	3436.2 Помічники керівників виробничих та інших основних підрозділів	Помічник керівника виробничого підрозділу; Помічник керівника іншого основного підрозділу
	3436.3 Помічники керівників малих підприємств без апарату управління	Помічник керівника малого підприємства без апарату управління
	3439 Інші технічні фахівці в галузі управління	Інспектор
Подальше навчання	Випускник має право на продовження навчання на другому (магістерському) рівні – 8 рівень НРК	
6 – Викладання та оцінювання		
Викладання та навчання	<p>Студентоцентроване навчання, проблемно-орієнтоване навчання, електронне навчання в системі Moodle, самонавчання, навчання на основі досліджень тощо. Викладання проводиться у вигляді: лекції, мультимедійні лекції, інтерактивні лекції, семінари, практичні заняття, самостійне навчання, індивідуальні заняття тощо. Комбінація лекцій, практичних занять із розв'язанням ситуаційних завдань і використанням кейс-методів, ділових ігор, тренінгів, що розвивають практичні навички, уміння та формують креативне мислення.</p>	
Оцінювання	За освітньою програмою передбачено формативне (письмові та усні коментарі й настанови викладачів у процесі навчання, формування навичок самооцінювання, залучення студентів до	

	<p>оцінювання роботи один одного) та сумативне (письмові іспити з навчальних дисциплін, оцінювання поточної роботи протягом вивчення окремих освітніх компонентів (презентації, тестування), захист звітів з практик, атестаційний екзамен.</p> <p>Поточне опитування, тестовий контроль, презентація індивідуальних завдань, звіти команд, звіти з практики. Підсумковий контроль – екзамени та заліки з урахуванням накопичених балів поточного контролю</p> <p>Публічний захист кваліфікаційної роботи.</p>
7 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми які характеризуються комплексністю і невизначенністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.</p> <p>ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 6. Здатність спілкуватися державною мовою, як усно так і письмово.</p> <p>ЗК 7. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК 14. Здатність працювати у міжнародному контексті.</p> <p>ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p>
Фахові компетентності (ФК)	<p>ФК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.</p> <p>ФК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.</p> <p>ФК 3. Здатність визначати перспективи розвитку діяльності організації</p> <p>ФК 4. Вміння визначати функціональні області організації та</p>

	<p>зв'язки між ними.</p> <p>ФК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.</p> <p>ФК 6. Здатність діяти соціально, відповідально і свідомо.</p> <p>ФК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.</p> <p>ФК 8. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.</p> <p>ФК 9. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань .</p> <p>ФК 10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.</p> <p>ФК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації у процесі управління.</p> <p>ФК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.</p> <p>ФК 13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.</p> <p>ФК 14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.</p> <p>ФК 15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.</p>
--	---

8 – Програмні результати навчання

<p>ПРН 1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ПРН 2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.</p> <p>ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.</p> <p>ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.</p> <p>ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.</p> <p>ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.</p> <p>ПРН 7. Виявляти навички організаційного проектування.</p> <p>ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.</p> <p>ПРН 9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.</p> <p>ПРН 10. Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації.</p> <p>ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.</p> <p>ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.</p> <p>ПРН 13. Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами.</p> <p>ПРН 14. Ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації.</p> <p>ПРН 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.</p> <p>ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.</p> <p>ПРН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.</p>
--

<p>ПРН18. Аналізувати показники розвитку об'єктів управління в умовах реалізації програм сталого розвитку.</p> <p>ПРН 19. Використовувати сучасні інформаційні технології в управлінні ресурсами та базами даних для обґрунтування управлінських рішень щодо вибору інноваційних технологій в аграрних підприємствах.</p> <p>ПРН 20. Демонструвати здатність забезпечення правового обґрунтування, фінансової доцільності, митного та логістичного супроводження та безпечності господарських операцій суб'єктів господарювання на ринках сільськогосподарської продукції та продовольства.</p>	
<p>9 – Ресурсне забезпечення реалізації програми</p>	
<p>Кадрове забезпечення</p>	<p>Реалізацію освітньо-професійної програми з менеджменту здійснюють п'ять докторів економічних наук, професорів та п'ятнадцять кандидатів економічних наук, доцентів зі стажем роботи не менше 10 років.</p> <p>Усі науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації освітньо-професійної програми з менеджменту, є штатними співробітниками Сумського національного аграрного університету; мають науковий ступінь та/або вчене звання та підтверджений рівень наукової і професійної активності.</p> <p>Для підвищення практичної спрямованості навчального процесу до проведення лекційних занять залучаються провідні фахівці-практики та закордонні фахівці.</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням відповідає потребі. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, кількість місць у гуртожитках відповідає вимогам.</p> <p>Для реалізації освітньо-професійної програми на факультеті економіки і менеджменту є спеціалізовані навчально-тренінгові та комп'ютерні лабораторії, обладнані необхідним устаткуванням та програмним забезпеченням (програмний комплекс Diamond FMS, Мастер Тест).</p> <p>Дистанційне навчання реалізовано на платформах MOODLE, GoogleClassroom та платформах сервісів для проведення он-лайн конференцій ZOOM, GoogleMeet, Teams.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Офіційний веб-сайт СНАУ http://sau.sumy.ua містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, міжнародне співробітництво, практику та працевлаштування, контакти.</p> <p>Усі зареєстровані в СНАУ користувачі мають необмежений доступ до мережі Інтернет. Фонд наукової бібліотеки СНАУ містить понад 313 тис. примірників навчально, наукової літератури, періодичних наукових видань. До електронного каталогу внесено понад 76700 записів. Створюються та використовуються електронні бази даних вторинної інформації – букіністичний каталог (понад 1100 записів), каталог дисертацій (363 записи), каталог авторефератів (2585 записів) тощо.</p> <p>Створено електронну картотеку книгозабезпечення. Читальний зал забезпечений бездротовим доступом до мережі Інтернет. Усі ресурси бібліотеки доступні через сайту університету: http://library.sau.sumy.ua</p> <p>Всі навчальні дисципліни курсу освітньо-професійної підготовки з менеджменту забезпечені конспектами лекцій, методичними рекомендаціями щодо проведення практичних занять та самостійної роботи, методичними рекомендаціями щодо</p>

	проходження фахового стажування та переддипломної практик, а також рекомендаціями щодо написання кваліфікаційної роботи бакалавра.
10 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Сумським національним аграрним університетом та університетами України економічного спрямування
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Сумським національним аграрним університетом та іноземними навчальними закладами-партнерами https://international.snau.edu.ua/mizhnarodni-proekti/akademichna-mobilnist/ https://international.snau.edu.ua/mizhnarodni-partneri/
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе після вивчення курсу української мови https://international.snau.edu.ua/inozemnomu-studentu/centr-po-roboti-z-inozemnimi-studentami/
11. Форма атестації здобувачів вищої освіти	
Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складного спеціалізованого завдання або практичної проблеми в сфері управління, що характеризується комплексністю і невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів економічної науки. У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фальсифікації та списування. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті Сумського НАУ.

Гарант освітньої програми

д.е.н., професор

Н.В.Стоянець

Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

1.1. Перелік компонент ОП

Перелік навчальних дисциплін нормативної частини ОП за циклами

	Назва навчальної дисципліни	Мінімальна кількість кредитів вивчення дисципліни	Мінімальна кількість навч. годин вивчення дисципліни	Форма контролю
1.1. Гуманітарні та соціально-економічні дисципліни				
ОК 1.	Історично-філософські студії	5	150	іспит, залік
ОК 2.	Основи наукових досліджень	5	150	іспит
ОК 3.	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	5	150	іспит, залік
ОК 4.	Громадянська освіта	5	150	іспит
ОК 5.	Українська мова та академічне письмо	5	150	іспит
	Усього	25	750	
1.2. Дисципліни природничо-наукової (фундаментальної) підготовки				
ОК 6	Мікроекономіка	5	150	іспит
ОК 7	Макроекономіка	5	150	іспит
ОК 8	Вища математика та теорія ймовірності	5	150	іспит, залік
ОК 9.	Економіко-математичні методи і моделі	5	150	іспит
ОК 10	Сучасні мультимедійні технології	5	150	іспит, залік
ОК 11	Системи інноваційних технологій в сільськогосподарському виробництві	5	150	іспит
	Усього	30	900	
1.3. Дисципліни загально-професійної підготовки				
ОК 12.	Господарське право	5	150	іспит
ОК 13.	Економіка підприємств	5	150	іспит
ОК 14.	Менеджмент	5	150	іспит
ОК 15.	Маркетинг	5	150	іспит
ОК 16.	Фінанси гроші та кредит	5	150	іспит
ОК 17.	Бухгалтерський облік	5	150	іспит
ОК 18.	Інформаційні фахові технології	5	150	іспит
ОК 19	Статистика	5	150	іспит
ОК 20	Аналіз господарської діяльності	5	150	іспит
	Усього	45	1450	
1.4. Дисципліни професійної і практичної підготовки студента				
ОК 21.	Управління персоналом	5	150	іспит
ОК 22.	Самоменеджмент	5	150	іспит
ОК 23.	Управління інноваціями	5	150	іспит

ОК 24.	Лідерство та комунікації в менеджменті	5	150	іспит
ОК 25.	Міжнародні економічні відносини	5	150	іспит
ОК 26	Логістика	5	150	іспит
ОК 27.	Операційний менеджмент	5	150	іспит
ОК 28.	Проектний менеджмент	5	150	іспит
ОК 29.	Аграрний менеджмент	5	150	іспит
ОК 30.	Управління сталим розвитком	5	150	іспит
	Усього	50	1500	
Усього за нормативною частиною		150	4500	
Практична підготовка (ВПП) та КР				
ОК 31.	Навчальна практика	12	360	
ОК 32.	Виробнича практика (базова з фаху)	6	180	
ОК 33.	Виробнича практика і переддипломна практика	6	180	
ОК 34.	Підготовка та захист кваліфікаційної роботи	6	180	
Усього		30	900	
2. ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ				
<i>*Перелік вибіркових освітніх компонентів визначається за певним освітнім рівнем підготовки здобувачів вищої освіти, відповідно до Положення СНАУ «Про вибіркові навчальні дисципліни». Вибіркові дисципліни кратні 5,0 кредитам ЄКТС.</i>				
<i>Вибіркові навчальні дисципліни складаються з 3-х блоків:</i>				
<i>2.1. Перелік загально-університетських вибіркових дисциплін (посилання знаходиться на сайті університету).</i>				
<i>2.2. Перелік вибіркових дисциплін загальної підготовки за ОП факультету (посилання знаходиться на сайті факультету).</i>				
<i>2.3. Перелік вибіркових дисциплін фахової підготовки (посилання знаходиться на сторінці кафедри).</i>				
2.1 Цикл загальноуніверситетських вибіркових дисциплін загальної підготовки				
ВК 1	Фізичне виховання (за руховою активністю)	5		Залік
ВК 2	Вибіркова дисципліна (2 сем)	5		Залік
ВК 3	Вибіркова дисципліна (4 сем)	5		Залік
ВК 4	Вибіркова дисципліна (6 сем)	5		Залік
2.2 Цикл дисциплін загальної підготовки для спеціальностей факультету				
ВК 5	Вибіркова дисципліна (3 сем)	5		Іспит
ВК 6	Вибіркова дисципліна (4 сем)	5		Іспит
ВК 7	Вибіркова дисципліна (5 сем)	5		Залік
ВК 8	Вибіркова дисципліна (6 сем)	5		Залік
2.3 Цикл вибіркових дисциплін фахової підготовки				
ВК 9	Вибіркова дисципліна (7 сем)	5		Залік
ВК 10	Вибіркова дисципліна (7 сем)	5		Залік
ВК 11	Вибіркова дисципліна (8 сем)	5		Іспит
ВК 12	Вибіркова дисципліна (8 сем)	5		Залік
Загальний обсяг вибіркових компонент:				60
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО- ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ				240

I. Дисципліни загальної підготовки до всіх спеціальностей факультету:

<https://eim.snau.edu.ua/disciplini-zagalno%d1%97-pidgotovki/>

Перелік навчальних дисциплін варіативної частини ОП за циклами

Шифр	Семестр	Навчальна дисципліна	Кількість кредитів/години/форма контролю
ВК 5	3	Політекономія	5/150/екзамен
		Теорія організацій	
		Регіональна економіка	
		Економетрика	
		Загальні основи організації господарського обліку	
		Фінанси природокористування	
		Ораторське мистецтво та комунікації	
ВК 6	4	Платіжні системи і криптовалюти	5/150/екзамен
		Економіка праці та соціально-трудова відносини	
		Ціни та ціноутворення	
		Податкова політика	
		Основи бізнес-аналітики	
		Соціальна політика	
ВК 7	5	Фінансовий аналіз (<i>крім спеціальностей 072 Фінанси, банківська справа та страхування, 071 Облік і оподаткування</i>)	5/150/залік
		Міжнародні фінанси	
		Оподаткування підприємств АПК	
		Планування і контроль на підприємстві	
		Організація роботи публічної служби	
		Міжнародна торгівля	
		Брендинг	
ВК 8	6	Електронна комерція	5/150/залік
		Маркетинг територій	
		Інформаційні технології в формуванні управлінської звітності	
		Управління якістю	
		Організація публічних закупівель	
		Біоекономіка і сталий розвиток	

II. Параметри дисциплін:

- 5 кредитів
- 60 аудиторних занять, з яких 30 / 30 лк / пз
- 90 год. самостійна робота студента

III. До вибіркового дисциплін загальної і фахової підготовки підготувати короткі анотації (відповідно до змісту табл. відділу якості) і розширені анотації для детального ознайомлення студентів зі змістом дисциплін.

2.3. Дисципліни професійної підготовки:

Шифр	Н/д	Семестр	Мінімальна кількість кредитів/годин	Форма Підсумкового контролю
ВК 9	Менеджмент-консалтинг та комунікації	7	5/150	залік
	Обґрунтування управлінських рішень			
	Управлінське консультування			
ВК 10	Міжнародний менеджмент	7	5/150	залік
	Стратегічне управління			
	Управління інвестиційною діяльністю			
ВК 11	Зед підприємства	8	5/150	іспит
	Міжнародна торгівля і бізнес			
	Управління в міжнародному бізнесі			
ВК 12	Міжкультурна комунікація	8	5/150	залік
	Інв�айронментальна економіка			
	Маркетингові комунікації			

2. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми «Менеджмент організацій і адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент», ОС «Бакалавр» проводиться у формі виконання та публічного захисту кваліфікаційної роботи.

Випускова кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, бути оригінальною та аутентичною. Вона оприлюднюється на офіційному сайті університету, передається до репозитарію Сумського НАУ.

Успішна атестація випускників завершується видачею документу встановленого зразка про присудження їм освітнього ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації «Бакалавр з менеджменту».

Захист кваліфікаційної роботи здійснюється відкрито і публічно.

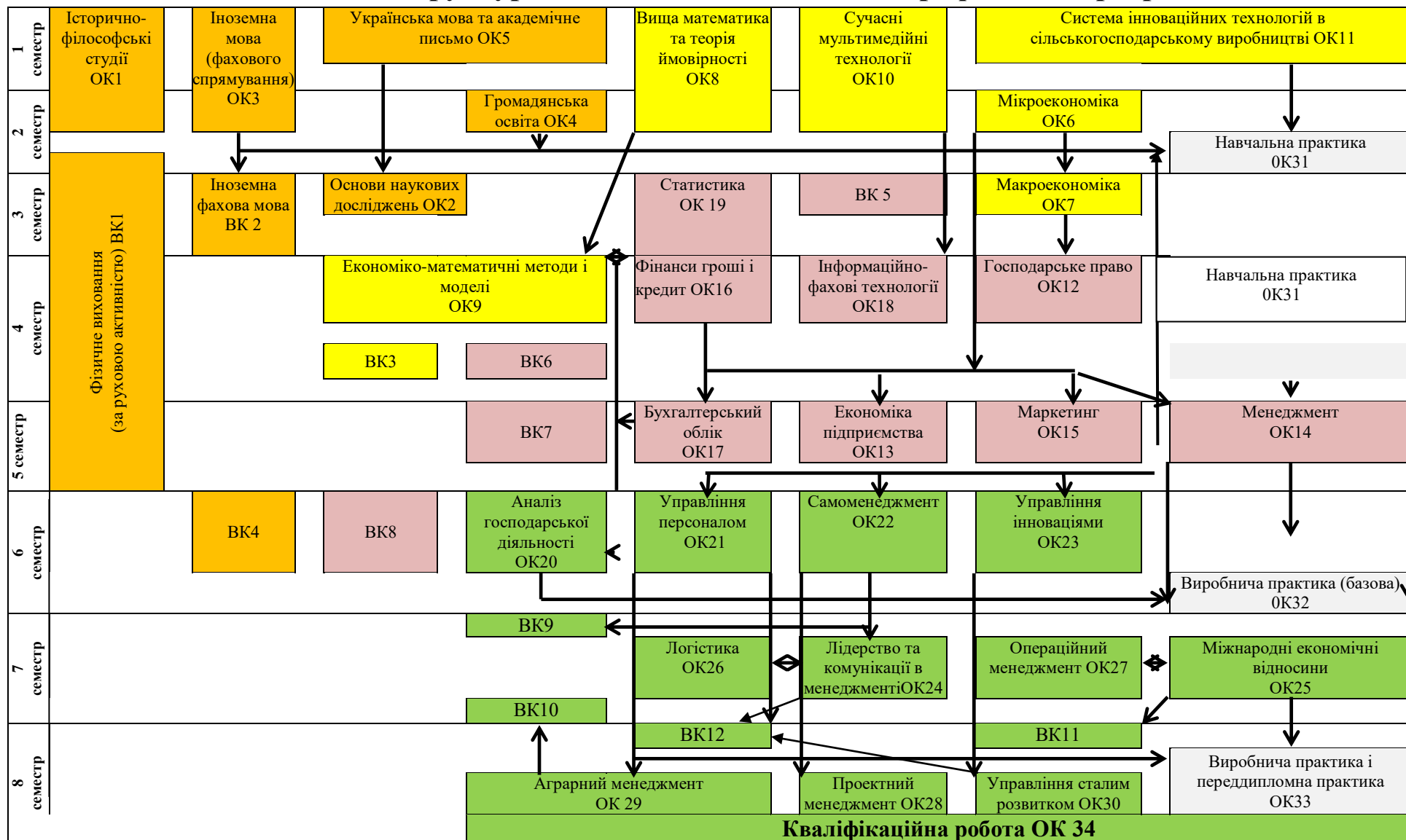

Таблиця 3 Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	
ПРН1	X			X								X																		X					
ПРН 2	X			X																										X					
ПРН 3													X							X				X						X	X	X	X		
ПРН 4						X								X	X			X	X			X						X			X		X		
ПРН 5												X										X					X		X		X		X		
ПРН 6		X								X				X		X		X	X				X		X					X	X		X		
ПРН 7									X								X					X						X			X	X	X		
ПРН 8													X								X								X			X	X		
ПРН 9													X								X			X											
ПРН 10																				X	X														
ПРН 11			X											X																					
ПРН 12						X	X	X	X			X		X	X			X	X							X				X	X	X	X		
ПРН 13			X		X																														X
ПРН 14																					X			X											
ПРН 15				X																	X		X								X	X	X		
ПРН 16	X	X																												X				X	
ПРН 17		X																			X			X				X		X	X	X	X		
ПРН 18																												X		X	X			X	X
ПРН 19									X	X	X						X					X						X	X	X					X
ПРН 20												X											X		X	X			X						X

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

Цикл дисциплін гуманітарної підготовки

Цикл дисциплін базової та загально-професійної підготовки

Цикл дисциплін природничо-наукової (фундаментальної) підготовки

Цикл дисциплін фахової підготовки

